SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/396

2020 m. kovo 4 d.

dėl pasiūlytos piliečių iniciatyvos „Rinkėjai be sienų. ES piliečiams – visas politines teises“

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 1298)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ([1]), ypač į jo 6 straipsnį,

kadangi:

(1) pasiūlytos piliečių iniciatyvos „Rinkėjai be sienų. ES piliečiams – visas politines teises“ (angl. *Voters without borders, Full Political Rights for ES Citizens*) tikslai tokie:„Reikalaujame reformų, kurios išplėstų esamas ES piliečių teises balsuoti ir būti kandidatais Europos Parlamento ir vietos savivaldos rinkimuose gyvenamojoje šalyje, ir naujų teisės aktų, pagal kuriuos šios teisės galiotų ir balsuojant per regioninius ir nacionalinius rinkimus ir referendumus. Pagrindiniai tikslai:

— pašalinti kliūtis, trukdančias ES piliečiams registruotis balsuoti ir būti kandidatais Europos Parlamento ir vietos rinkimuose gyvenamojoje arba kilmės šalyje;

— dar kartą patvirtinti, kad visuotinė rinkimų teisė yra pagrindinė teisė ir vertybė. ES piliečiai turėtų teisę pasirinkti visuose rinkimuose ir referendumuose, kur balsuoti: gyvenamojoje ar kilmės šalyje;

— ištirti, kokį poveikį daro toks tikras balsavimo teisių europėjimas, kokių reikia apsaugos priemonių ir kaip balsavimo teisės galėtų būti suteiktos trečiųjų šalių piliečiams. Šios reformos nuplauna dėmę nuo Europos demokratijos ir kuria erdvę tarpvalstybinei politikai.“;

(2) organizatorių pateiktame pasiūlytos piliečių iniciatyvos priede pateikiama daugiau informacijos apie šiuos tikslus. Jame teigiama, kad ES piliečių, gyvenančių ir dirbančių ne toje valstybėje narėje, kurios pilietybę jie turi, skaičius didėja, tačiau dėl kliūčių naudotis balsavimo teisėmis gyvenamosios vietos šalyje jie vietos politiniame gyvenime dažnai jaučiasi neatstovaujami. Priede teigiama, kad „mažas judžių ES piliečių aktyvumas vietos ir Europos Parlamento rinkimuose nestebina, nes gyvenamojoje šalyje jiems kol kas suteikiama teisė balsuoti tik vietos savivaldos ir Europos Parlamento rinkimuose, tačiau neleidžiama dalyvauti tikrai reikšminguose rinkimuose ir priimti iš tikro svarbių demokratinių sprendimų“. Todėl pasiūlyta iniciatyva siekiama užtikrinti, kad „Europos pilietybė taptų tikra pilietybe“, ir „žengti žingsnį link visuotinės rinkimų teisės“ suteikiant ES piliečiams visas politines teises, „skatinti geresnę integraciją“ ir „padėti kurti tarpvalstybinę Europos demokratiją“;

(3) organizatoriai brošiūroje pateikė papildomos informacijos;

(4) Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis) sustiprinama Sąjungos pilietybė ir dar labiau sutvirtinamas demokratinis Sąjungos veikimas, be kita ko, nustatant, kad kiekvienas pilietis turi turėti teisę, teikdamas Europos piliečių iniciatyvą, dalyvauti demokratiniame Sąjungos gyvenime;

(5) todėl piliečių iniciatyvos teikimo procedūros ir sąlygos turėtų būti aiškios, paprastos, patogios ir atitikti piliečių iniciatyvos pobūdį, kad būtų skatinamas piliečių dalyvavimas, o Sąjunga taptų prieinamesnė;

([1]) OL L 130, 2019 5 17, p. 55.

(6) kalbant apie 1 dalies pirmoje įtraukoje nurodytą tikslą, t. y. „pašalinti kliūtis, trukdančias ES piliečiams registruotis balsuoti ir būti kandidatais Europos Parlamento ir vietos rinkimuose gyvenamojoje arba kilmės šalyje“, Komisija turėtų kompetenciją priimti pasiūlymą dėl tos srities Sąjungos teisės akto pagal SESV 22 straipsnį;

(7) kalbant apie 1 dalies antroje įtraukoje nurodytą tikslą, t. y. „dar kartą patvirtinti, kad visuotinė rinkimų teisė yra pagrindinė teisė ir vertybė. ES piliečiai turėtų teisę pasirinkti visuose rinkimuose ir referendumuose, kur balsuoti: gyvenamojoje ar kilmės šalyje“, Komisija turėtų kompetenciją priimti pasiūlymą dėl tos srities Sąjungos teisės akto pagal SESV 25 straipsnio 2 dalį;

(8) kalbant apie 1 dalies trečioje įtraukoje nurodytą tikslą, t. y. „ištirti, kokį poveikį daro toks tikras balsavimo teisių europėjimas, kokių reikia apsaugos priemonių ir kaip balsavimo teisės galėtų suteiktos trečiųjų šalių piliečiams“, SESV 79 straipsnio 4 dalis Sąjungai leidžia nustatyti „paskatų ir paramos valstybių narių veiksmams teikimo“ priemones „siekiant skatinti jų teritorijose teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių integraciją, išskyrus bet kokį valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimą“. Taigi pagal SESV 79 straipsnio 4 dalį būtų galima priimti Komisijos pasiūlymą dėl ES demokratijos ir (arba) balsavimo teisių mokslinių tyrimų programos, apimančios komponentą, kuriuo naudojantis būtų svarstoma, kokiu mastu būtų įmanoma išplėsti Sąjungos teritorijoje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių pilietines teises;

(9) dėl šių priežasčių nėra taip, kad kuri nors pasiūlytos piliečių iniciatyvos dalis akivaizdžiai nepatektų į Komisijos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis pagal Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 3 dalies c punktą;

(10) pagal reglamento 5 straipsnio 1–3 dalis buvo sudaryta organizatorių grupė ir paskirti kontaktiniai asmenys;

(11) pasiūlyta piliečių iniciatyva nėra aiškiai siekiama piktnaudžiauti, ji nėra lengvabūdiška, nepagrįsta ar akivaizdžiai prieštaraujanti ES sutarties 2 straipsnyje išdėstytoms Sąjungos vertybėms ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms;

(12) todėl pasiūlyta piliečių iniciatyva „Rinkėjai be sienų. ES piliečiams – visas politines teises“ turėtų būti užregistruota,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pasiūlyta piliečių iniciatyva „Rinkėjai be sienų. ES piliečiams – visas politines teises“ užregistruojama.

2 straipsnis

Piliečių iniciatyvos „Rinkėjai be sienų. ES piliečiams – visas politines teises“ registracija vykdoma nuo šio sprendimo dienos.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas piliečių iniciatyvos „Rinkėjai be sienų. ES piliečiams – visas politines teises“ organizatoriams, kuriems kaip kontaktiniai asmenys atstovauja Anna COMACCHIO ir Claire DAUTCOURT.

Priimta Briuselyje 2020 m. kovo 4 d.

Komisijos vardu
Věra JOUROVÁ
Pirmininko pavaduotoja